

ἀρέσω, ἀρέσκω Κέως Κύπρ. Πελοπν. (Λακων.) Σῦρ. Χίος (Βίκ.) κ.ά. ἀρέσω κοιν. ἀρέσου βόρ. ίδιώμ. ἀρέσ-σω Χίος (Πυργ.) ἀρέσ-σου Εύβ. (Άνδρων. Κονίστρ. Κύμ. Όρεισθ.) Χίος (Μεστ.) ἀρέζω Ἡπ. Θράκ. (Μάλγαρ. Κασταν. Σαρεκκλ.) Πελοπν. κ.ά. — Λεξ. Περίδ. Βιζ. Δημητρ. ἀρέζου Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Ἡπ. (Ζαγόρ.) Θεσσ. Θράκ. (Άδριανούπ.) Μακεδ. (Κοζ.) κ.ά. ἀρέτζω Χίος ("Αγιος Γεώργιος") ἀρέγω Ἀθήν. Ἡπ. Κέρκ. Πελοπν. (Μαραίκ. Σουδεν.) κ.ά. ἀρέθω Θεσσ. (Άλμυρ.) Θράκ. (Σαρεκκλ.) Καππ. (Σινασσ. κ.ά.) Πελοπν. (Κορινθ.) ἀρέθων Θεσσ. (Τρίκκ.) Στερελλ. (Φθιώτ.) κ.ά. ἀρένω Θράκ. (Καλαμ. Σηλυβρ.) Μακεδ. (Γκιουνβ.) Πελοπν. (Άνδρούσ.) ὁρέσκω Ρόδ. ὁρέσω Σίφν. Τήλ. κ.ά. ὁρέζω Θράκ. (Σαρεκκλ..) ρέσκου Χίος (Πυργ.) ἀρεσκούμενε Τσακων. ἀρεσικούμενε Γρανάκων. Ἀόρ. ἀρεξα Κρήτ. Μετοχ. ἀρεσκούμενος Θήρ. Κρήτ. Πελοπν. (Λακων.) ἀρεσούμενος Κέρκ. Πελοπν. (Βούρβουρ.) ἀρεσάμενος Πελοπν. (Μάν.) ἀρεζούμενος Θράκ. Σῦρ. ἀρισκάμινος Λυκ. (Λιβύσσο.) ἀρισάμινος Σάμ.

Τὸ μεσν. ἀρέσω, δὲ ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀρέσκω. Πβ. Χρον. Μορ. Ρστ. 2516 (εκδ. JSchmitt) «ἀφέντη μας, ἀρέσει μας, ποίσε το ἀκωλύτως». Ὁ μεταπλασμὸς ἔγινε διὰ τὸν ἀρ. ἥρεσσα. Περὶ τοῦ τύπ. ἀρέζω διὰ τὸν ἀρό. ἀρεσσα καὶ τοῦ ἀρέθω διὰ τὸν ἀρό. ίδ. ΓΧατζιδ. MNE 1,276 καὶ 297. Περὶ τῶν μετοχ. ἀρεσκούμενος, ἀρεσάμενος κλπ. ίδ. ΓΧατζιδ. MNE 1,13 κέξ.

1) Φαίνομαι εἰς τινα ἀρεστός, εὐχάριστος, ἀρέσκω, εὐπρεπτῷ τινὶ κοιν. καὶ Καππ. (Σινασσ.): *M'* ἀρέσει πολὺ αὐτὸς ὁ ἀνθρωπος. *M'* ἀρέσει ἡ κόρη καὶ θὰ τὴν πάρω γυναικα. *M'* ἀρέσει αὐτὴ ἡ γυναικα μὲ τὴν δμορφιά της. Τὸ σπίτι - τὸ χωριό μ' ἀρέσει. Τοῦ ἀρέσουν τὰ λόγια της. Τοῦ ἀρέσει ὁ καλιός - τὸ κρασί κττ. Τί μὲ κοιτάζεις ἔτοι; δὲ σ' ἀρέσω; *M'* ἀρέσει νὰ κοιμᾶμαι ρωσίς - νὰ σηκώνωμαι πολὺ πρωι - νὰ πειράζω - νὰ κυνηγῶ κττ. κοιν. "Ἐν μοῦ ἀρέσουντε τὰ καμούματά του Κύμ. Ἀρέσκει μον Κύπρ. Ἀρέτζει σου "Αγιος Γεώργιος. Λὲν τοῦ ὁρέσκω Ρόδ. "Ἐν μοῦ ὁρέσκει αὐτόθ. Λὲ μ' ἀρέθεις, τί μὲ τραγῆς; (κοιτάζεις) Σινασσ. Λὲ μ' ἀρενε Θράκ. Λὲν ἀρεγεῖς τὸν κόσμο Σουδεν. "Αν δὲ σ' ἀρέζει, φέγα (φύγε) Ζαγόρ. "Ε σοῦ ὁρέσει ποτὲ κάνεις Σίφν. Μένα ἔτοι μὲ ὁρέζει Σαρεκκλ. Ἀνθρώπου δὲν ἀρέσαν Κρήτ. Σὰν νὰ κ' ἔρεσέν του καὶ τοῦ βασιλέα δ λόδος τοῦ παιδοῦ (ἐκ παραμυθ.) Σύμ. Ἀρεσκούμενε ντ' ἔγι; (σοῦ ἀρέσει;) Τσακων. Ἀρε δποιον ντ' ἔγι ἀρεσκούμενε (πᾶρε δποιο σοῦ ἀρέσει) αὐτόθ. Νι ἀρεσίται κάτοι τζίτρια (τῆς ἥρεσαν κάτι κίτρινα) αὐτόθ. Κρασί ἀρεσκούμενο (οίνος εὐάρεστος) Βούρβουρ. || Φρ. "Αν σ' ἀρέσῃ! (λέγεται πρὸς πρόσωπον, δταν ἀδιαφορῇ τις τελείως περὶ τῆς μελλούσης νὰ γεννηθῇ ἐν αὐτῷ δυσαρεσκείας δι" οίονδήποτε λόγον). "Αν σ' ἀρέσῃ, ξανακάνε το -ξαναπές το -ξαναπήγαινε κττ. (λέγεται πρὸς πρόσωπον μετά τινος εἰρωνείας, δταν ἡ ἐπανάληψις ὑπ' αὐτοῦ πράξεως τινος μέλλη νὰ ἔχῃ δυσάρεστα εἰς αὐτὸ δηπάλονυθα). "Ετσι μ' ἀρέσει! (ἐπὶ ἐντόνου ἐπιθυμίας, ἔτσι θέλω!) κοιν. "Αν σ' ἀρέσῃ! (ἄν ἔχῃς ἐπιθυμίαν, τόλμην, θάρος κττ. ἐνν. κάνε τοῦτο ἡ ἔκεινο). Σ' ἀρέσει δὲ σ' ἀρέσει! (ἡ φρ. δηλοῦσα ἀδιαφορίαν περὶ τῆς δυσαρεσκείας τινὸς διὰ τινα λόγον συμπληροῦται ἀναλόγως τῶν περιστάσεων διὰ δευτέρας προτάσεως, οίον: σ' ἀρέσει δὲ σ' ἀρέσει, δὲ μὲ μέλει - αὐτὸ δὰ κάνω - αὐτὸ δὰ κάνης - δὰ πάς - δὰ τὸ φάς - δὰ τὸν πάρης - δὰ μείνης ἐδῶ - δὰ φύγης κττ.) πολλαχ. "Ετοῦτο εἶναι κι ἄν σ' ἀρέσῃ (πρὸς δυστροπούντα ἀγοραστὴν) Πελοπν. (Άρκαδ.) κ.ά. || Παροιμ. φρ. Οὔτε κάνοντς ἀρεσσα οὔτε κάνεις μ' ἀρέσ' (ἐπὶ ἀνθρώπου ἀκοινωνήτου ἔνεκα τοῦ ιδιοτρό-

πον χαρακτῆρός του) Σκῦρ. || Γνωμ. Ποῦ πάει ν' ἀρέσῃ καθενοῦ δὲν εἶναι φίλος κανενοῦ Λεξ. Δημητρ. Τ' ἀρεσκούμενο τ' ἀνθρώπου τὸ καλύτερο τοῦ κόσμου (εἰς ἔκαστον ἀνθρώπου ἔκεινο εἶναι κάλλιστον τὸ δόποιον εἰς αὐτὸν ἀρέσκει, ἔστω καὶ ἄν εἰς ἄλλους τοῦτο φαίνεται χείριστον) Θήρ. Κρήτ. Λακων. Τ' ἀρεσούμενο τ' ἀνθρώπου τὸ χειρότερο τοῦ κόσμου (συνών. τῇ προηγούμενῃ) Κέρκ. "Ο, τ' ἀγαπᾷ ἡ καρδιὰ τ' ἀνθρώπ' εἴνι τ' ἀρισάμινον τ' κόσμον (συνών. τῇ προηγούμενῃ) Σάμ. || "Ἄσμ.

Εἴντα τραούδι νὰ σοῦ πῶ, λιγνέ μου, νὰ σοῦ ὁρέσῃ ποῦ χεις ἀγγελικὸ κορμὶ καὶ δαχτυλίδι μέση;

Τῆλ.

Σὰ σ' εἶδα γώ καὶ μοῦ ὁρέξεις μὲ τὰ καθημερ' νά σου, καθόλου δὲν ἐρώτηξα ποῦ ναι τὰ σκολινά σου

Κρήτ. Καὶ ἀπολύτως ἄνευ ἀντικ.: Τὸ κορίτσι αὐτὸ ἀρέσει. Ἀρέσει πολὺ δ ψάλτης. "Ἀρεσαν τὰ λόγια του σύνηθ.

β) Εύχαιριστοῦμαι, αἰτιθάνομαι ἀπόλαυσιν Θιάκ. (Γέν. Σαρεκκλ.) Μακεδ.(Κοζ.)—Λεξ..Δημητρ.: Τὸ ωριτὶ δ μπαμπᾶς του νὰ διοῦμ' ἀρεσε ναι ἔκει ποῦ ἔτερεξε;—"Α, πολὺ ἀρεσα, τώρα θέλω πάλ' νὰ ξαναπάγω (ἐκ παραμυθ.) Γέν. "Ἀρέζουν ν' ἀνάφτου τοὺ τιγάδου μι τ' ν ἥσκα Κοζ. Ἀρεζομαστε νὰ ξεφανιώνωμε τὰ Σαββατόβραδα Λεξ. Δημητρ. "Ἀρεζόταν οἱ γυναικες τ' τὰ φτειασιδώματα αὐτόθ. || Παροιμ. "Ἀρεζόταν δ παλλᾶς τ' τὰ κόλλυβα κι δλο γιὰ συχώδια μίλαγε αὐτόθ. γ) Μέσ. ἀρέσκω εἰς τὸν έαυτόν μου Θιάκ. (Σαρεκκλ.): "Ρέσκαμ" μονάχες μας, νὰ μᾶς ὁρέζηνα - γ - οι ἄλλ'. 2) Εύχαιριστοῦμαι ἀπό τινος, μοῦ προξενεῖ τι εὐχαρίστησιν, ἐπιθυμῶ, θέλω τι πολλαχ. καὶ Καππ.: Αὐτοὶ ἀρέσκουν τέτοια πράματα Σῦρ. Τ' ἀρεσούμε τὸ χωριό "Ανδρ. (Κόρθ.) Τ' ἀρεγε λιγάκι τὸ κρασί "Αθήν. "Ο νεός τὸ γέρω δὲν τὸν ἀρένει Θιάκ. Αὐτὴ τὴ φωνὴ τὴν ἀρέσω Σηλυβρ. "Η κόρη ἀρέζει ἄλλονα Μάλγαρ. "Ἀρέσω ἀγλάδια "Ανδρ. Λὲ μ' ἀρένεις (δὲν σοῦ είμαι ἀρέστος) Καλαμ. "Ἀρέζω τὸ κορίτσι" Κασταν. "Ἐρεσες ναι τὸ χωριό μας ἡ δὲν τὸ ἔρεσες; — Τὸ ἔρεσα, καλὸ ἐν' Γέν. Τ' ἀρέζουν τὰ λαθούρια Κοζ. Λὲν τὸν ἀρέζουν αὐτὸν τὸν ἀνθρωπον αὐτόθ. Οἱ γυναικες ἀρέσαν ἀπ' οὐλα τὰ διαμαντένια σκουλαρίκια Μοσχον. Λὲ δ' ἀρέσω καθόλου τὰ ψάρια Τῆν. Τοὺ ἀρισα τὸν πιδί Θιάκ. (ΑΙν.) Τ' ν ἀρισι τσ' ἀπουφάσιν νὰ τ' πάρ' γ' ναίκα (τὴν ἡγάπησε καὶ ἀπεφάσισε νὰ τὴν πάρῃ γυναικα) Λέσβ. Εἰδι τ' βασ' λουπούλλα τ' τὸν παναθύρ' κι σὰν νὰ ἀρισιν (ἐκ παραμυθ.) ΑΙν. Αὐτὸν τὸν λόγου τὸν ἀρέσαν οἱ δράκι καὶ διχτήκαιν νὰ τὸν κάνην (ἐκ παραμυθ.). αὐτόθ. Γλέπι καλά, ν' ἀρέης ἔνα μαγαζί κι δποιον ἀρέεις, τέτοιον δὰ κατοίξου (ἐκ παραμυθ.) αὐτόθ. || Παροιμ. "Η Κατοβέλλα τὸ κατοβέλλοπονλό δης κ' ἡ κάργα τὸ καργόπλλο δης ἀρέζ" (ἐπὶ γονέων ἐπαινούντων ἀνύπαρκτα χαρίσματα τῶν τέκνων) Σαρεκκλ. || "Ἄσμ.

"Ἐνα μικρὸ τουρκόπονλλο τὸν βασιλεῖ κωπέλλι μὰ ωμαυοπούλλα ἀρεσε κ' ἔκεινη δὲν τὸν παίρνει Καππ.

ἀρετή ή, Ιων. (Κρήτ.) Κύθν. —ΙΤυπάλδ. Ποιήμ. 55 ἀριτή Μακεδ. (Πάγγ.) ἀρετὰ Τσακων.

Τὸ ἀρχ. ούσ. ἀρετή.

Χρηστότης, ήθική υπεροχή, πλεονέκτημα, προτέρημα ἔνθ' ἀν.: Γνωμ. Θέλ' ιδωρτα δ ἀριτή (ἡ ἀρετή ἀπαιτεῖ θυσίας καὶ κόπους) Πάγγ. || "Ἄσμ.

"Ἐσύ σαι καὶ μὲ τσοὶ δροσιές καὶ μὲ τσοὶ πρασινάδες, ἔχεις χάρες καὶ ἀρετές καὶ δμορφιές μεγάλες

Κρήτ.

Τοῦ γυναικὸς ἡ ἀρετή σὲ δγὸ καλὰ νὰ μένῃ, τὸ νὰ κρατῇ τὸ σπίτι τση τσαι νά 'ν' τσαι τιμημένη

Κύθν. —Ποιήμ.

